Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

> Retouradres Postbus 2232 3500 GE Utrecht

RWS INFORMATIE
Gemeente Nijmegen
t.a.v. College van burgemeester en wethouders
t.a.v. concernmanager Stadsontwikkeling Arno Koldenhof
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN
per e-mail: [redacted]

Rijkswaterstaat Oost-Nederland

Postbus 2232
3500 GE Utrecht
T 088 797 49 00

www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon
[redacted]
Adviseur vergunningverlening

[redacted]

Ons kenmerk
[redacted]

Bijlage(n)
-

Datum 28 januari 2026
Onderwerp Antwoordbrief op [redacted]
Zaaknummer [redacted]
Zaakomschrijving Mogelijkheden ligplaatsen Lindenberghaven

Geachte college, geachte heer Koldenhof,

Op 24 november 2025 heeft u een brief geschreven, kenmerk [redacted], met onderwerp 'Verkenning mogelijkheden ligplaatsen Nijmeegse haven(s). U schrijft dat u bezig bent met het opstellen van een nieuwe Haven- en kadeverordening. Daarbij wilt u ook een (nieuwe) verdelingssystematiek voor schaarse vergunningen introduceren. U heeft mij ook enkele vragen gesteld.

Graag neem ik u mee in mijn overwegingen.

Wet- en regelgeving afmeren van schepen op Rijkswater
Het juridische toetsingskader voor het afmeren van woonschepen op Rijkswater, zoals de Waal en het Maaswaalkanaal bij Nijmegen, bestaat uit twee onderdelen:

1. Het afmeren is een beperkingengebiedactiviteit;
2. Het afmeren is een handeling volgens de Scheepvaartverkeerswet (Svw).

Voor beide ben ik het bevoegd gezag om te beslissen op aanvragen.

Ad. 1
Zonder omgevingsvergunning, wateractiviteit, op een oppervlaktewaterlichaam in beheer bij het Rijk dat geen kanaal, is verboden: het permanent afmeren van een woonschip of een ander drijvend werk in een oppervlaktewaterlichaam voor zover dat bij ministeriële regeling is aangewezen. Dit staat in artikel 6.17 lid 1 onder e Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

In het Nationaal water programma 2022 – 2027 geef ik aan welke gebruiksfuncties wenselijk zijn. De elf wenselijke gebruiksfuncties zijn: cultureel erfgoed, drinkwater, zwemwater, schelpdierwater, kabels en leidingen, koel- en proceswater, landbouw, waterrecreatie, visserij, bouwgrondstoffen en energieproductie. Dit is verder uitgewerkt in het Bal en de Beleidsregels grote rivieren 2025 (Bgr).

Aanvragen worden getoetst aan de Bgr. In de beleidsregels wordt onderscheid gemaakt tussen wenselijke activiteiten en niet wenselijke activiteiten op of langs de rivier (artikelen 3, 4 en 5 Bgr). Als een activiteit wenselijk is, moet het ook nog rivierkundig passend zijn (artikel 6 Bgr).

Rijkswaterstaat Oost Nederland

Datum
28 januari 2026

Ons kenmerk
[redacted]

Een paar voorbeelden van wenselijke activiteiten zijn:
- de aanleg of wijzigingen van een waterstaatkundig kunstwerk zoals een dijk, stuw of sluis;
- de aanleg, het beheer of verbetering van natuur;
- de aanleg van een voorziening voor drinkwaterwinning.

Het afmeren van nieuwe woonschepen is geen wenselijke activiteit op grond van de Bgr. Voor woonschepen hanteer ik daarom een uitsterfbeleid. In 2012 heb ik de toen aanwezige woonboten in het stroomvoerend regime van de rivieren gelegaliseerd. Sindsdien geef ik geen nieuwe omgevingsvergunningen af voor nieuwe woonschepen op of langs de rivier.

Ad. 2
Voor het afmeren van een schip op de Waal is ook een ontheffing nodig voor het ligplaatsnemen. Dit staat in artikel 9.12 Rijnvaartpolitiereglement (Rpr), via artikel 4 van de Scheepvaartverkeerswet.

Een ontheffing kan alleen verleend worden als dit niet in strijd is met:
a. het verzekeren van de veiligheid en het vlotte verloop van het scheepvaartverkeer;
b. het instandhouden van scheepvaartwegen en het waarborgen van de bruikbaarheid daarvan;
c. het voorkomen of beperken van schade door het scheepvaartverkeer aan de waterhuishouding, oevers en waterkeringen, of werken gelegen in of over scheepvaartwegen;
d. het voorkomen of beperken van externe veiligheidsrisico's in verband met schepen;
e. het voorkomen of beperken van verontreiniging door schepen.
(artikel 3 lid 1 Svw)

Het afmeren van nieuwe woonschepen in of buiten het bestaande gebied van de Lindenberghaven is strijdig met de belangen die hiervoor genoemd zijn. Daarbij hebben mijn nautisch adviseurs ook gelet op het huidige gebruik van de Lindenberghaven door recreatie, historische (woon)schepen en bedrijfsvaartuigen.

Op basis van het juridisch toetsingskader zie ik geen mogelijkheden om het permanent afmeren van nieuwe woonschepen toe te staan.

Beantwoording van uw vragen
1. *Verruiming ligplaatsen aantal*
   a. *Ziet Rijkswaterstaat mogelijkheden om het aantal bestemmingsplan technische eenheden voor permanent ligplaatsen in de Nijmeegse havens (specifiek voor de Lindenberghaven), te verruimen?*
   b. *Is toestemming via een BOPA denkbaar om het aantal eenheden in de Lindenberghaven te vergroten, of welke ander procedure is daarin gewenst?*
   c. *Onder welke voorwaarden zou dit wel of niet mogelijk kunnen zijn?*

1.a. Nee. Het is alleen mogelijk om, met medewerking van de huidige vergunninghouders, de bestaande toestemmingen anders in te delen.
1.b. De gemeente Nijmegen gaat zelf over de gemeentelijke regelgeving en het omgevingsplan (nu nog: bestemmingsplan) ter plaatse. Het is op zichzelf mogelijk om in gemeentelijke regelgeving meer mogelijk te maken, maar Rijkswaterstaat zal negatief adviseren omdat er beleidsmatig geen ruimte is om nieuwe woonschepen toe te staan. Er zijn geen dringende omstandigheden om af te wijken van het beleid.
1.c. Zie hiervoor.

Rijkswaterstaat Oost Nederland

Datum
28 januari 2026

Ons kenmerk
[redacted]

2. *Omgevingsvergunning wateractiviteit*
   Welke ruimte ziet Rijkswaterstaat om mee te werken aan het afgeven van nieuwe omgevingsvergunningen wateractiviteit voor schepen die een vaste ligplaats verkrijgen onder de nieuwe Haven- en kadeverordening (inclusief tendercriteria)?

2. Geen.

3. *Tijdelijk afmeren schepen*
   Welke mogelijkheden ziet Rijkswaterstaat om binnen het rivierbed, en binnen de huidige juridische kaders, schepen tijdelijk aan de kade te laten aanmeren? En voor welke duur, gelet op de toelichting in het Bal (van twee weken)?

3. Er is beperkt ruimte om tijdelijk ligplaatsnemen toe te staan. Dit moet dan wel een tijdelijk, niet herhaaldelijk iets zijn. Bijvoorbeeld het uitvoeren van activiteiten in het kader van het rivierbeheer (zoals onderhoud) of voor tijdelijke activiteiten met een eenmalig karakter. Wat zeker niet wordt toegestaan is herhaaldelijke (tijdelijke) toestemmingen op dezelfde plaats(en) of dezelfde schepen; dan krijgt het afmeren een permanent karakter, wat ik niet wenselijk vind.

   De beoordeling of het tijdelijk afmeren past binnen de kaders van de Scheepvaartverkeerswet, wordt gemaakt aan de hand van een concrete aanvraag voor een ontheffing. Daarbij worden zaken zoals het tijdstip van de vaarbeweging, de lengte, de breedte, de diepgang, het motorisch vermogen en de wendbaarheid van het (woon)schip meegenomen in de beoordeling. De nautische adviseurs schatten in, uitgaande van een gemiddeld woonschip, en op basis van de huidige situatie, dat er geen tijdelijke ontheffing verleend kan worden artikel 9.12 Rpr.

Hulp bij opnieuw indelen Lindenberghaven
Onze nautische adviseurs kunnen eventueel wel meekijken hoe de haven, rekening houdend met de voorwaarden uit de Richtlijn Vaarwegen 2020, het meest efficiënt ingedeeld kan worden.

Heeft u vragen over deze brief?
Dan kunt u contact opnemen met Mike Peters, teamhoofd van het Waterdistrict Rijn-Waal.

Met vriendelijke groet,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
namens deze,
Teamhoofd Waterdistrict Rijn-Waal Rijkswaterstaat Oost-Nederland,

[redacted]